

Indiai titkaim – 8 – Arad

2010 október 06. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

- [0](#)

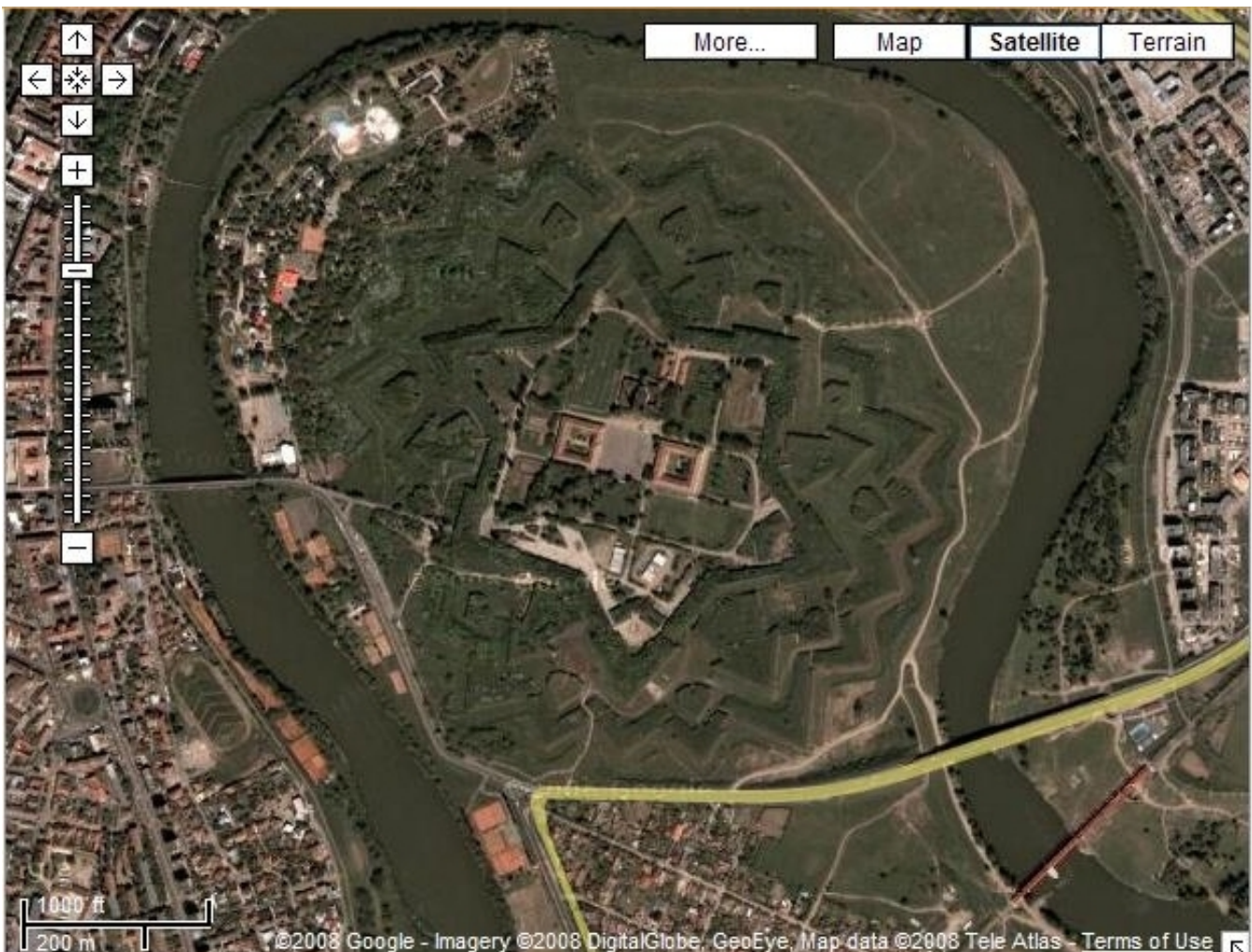
Még nincs értékelve

Mérték

Buszunk elérte Arad városát. Útban India felé... Szegedt?l még alig távolodtunk el. Talán 100 km-re. Utunk végéig még le kellett gy?rnünk kb. 7900 km-t. Mindenesetre 1993. december 13-án este ez nagyon-nagyon soknak t?nt még.

Aradon nem jártam még és els?sorban a szürkesség szúrt szemet. Lerobbant bérházak, panelházak tömkelege, a

szocialista mentalitás torzszülöttei. A kilencvenes évek elején a magyarországi paneles lakótelepek is eléggé lehangoltak voltak, szürkék, nem úgy, mint manapság, amikor a panelprogramtól még ki is színesedtek a házak.

Láttam egy fotót a Szeged Tarjáni panelrengeteg építéséről, valamikor a hatvanas évekből. Szürke és szürke... ma meg hatalmas fák között állnak a házak. Olyan, mintha egy erdőben lagnánk.

De ezek az aradi lakótelepek, amelyek mellett elhúzott a buszunk szörnyen néztek ki. Koszosak és a reménytelenséget sugározták. Nem tudom, ma (17 évvel később) mi a helyzet, de '93-ban rossz volt látni a valaha szép várost.

Pedig Arad nem ezt érdemelte.

Egy olyan magyar városról van szó, mely sok óta lakott volt. Kik lakhattak erre? Kelták? Hunok? Avarok? Magyarok? Dákok? Vagy mindannyian?

A várost a tatárok 1241-ben és 1285-ben is elpusztították, de a várat nem bírták elfoglalni. Nem úgy a törökök, akik 1551-ben, szeptember 18-án elfoglalták. A törökök egészen 1688-ig uralták Aradot és környékét. 1783-ban épült fel egy új, masszívabb vár a Maros kanyarulatában. Igen, ez volt az a vár, ahol a *tizenhárom aradi vértanút* kivégezték.

Illik, hogy itt is álljon a hősök neve:

Aulich Lajos, Damjanich János, Desseffy Arisztid, Kiss Ernő, Knézich Károly, Lahner György, Lázár Vilmos, Leiningen Westerburg Károly, Nagysándor József, Pöltenberg Ernő, Schweidel József, Török Ignác és Vécsey Károly.

Az utókor (még a Monarchia idején) felállított egy emlékművet a város központjában, melyet 1922-ben a románok leromboltak. 2004-ben készült egy újabb emlékmű, de nem az eredeti helyen.

A II. Bécsi döntéssel Észak-Erdély visszakerült Magyarországhoz, de Arad és környéke nem. 1944-ben a magyar hadsereg visszafoglalta, de néhány hónappal később a szovjetek „felszabadították”.

Aradon született 1886-ban Tóth Árpád, 1902-ben Jávor Pál.

1910-ben Arad 63 ezer lakosából 46 ezer volt a magyar, 10 ezer a román, 4300 a német, majd kétezer a szerb. A trianoni diktátum ellenére az aradi magyarság lélekszáma a 1930-ig abszolút, 1948-ig pedig még mindig relatív többséget képezett.

1945 után azonban jelentős mértékű változás állott be az aradi magyarság életében: kisebbségbe került, nemcsak arányban hanem számszerűleg is csökkenni kezdett és ez a folyamat a mai napig tart: 1948-ban 35.326, 2002-ben már csak 22.492 magát magyarnak valló ember lakott ebben a városban, miközben a románság száma 45.819-ről 1992-re 151.438-ra nőtt, majd 2002-re 142.968-ra csökkent. A kommunista érában magyar közéleti és kulturális mozgalomról csak csekély mértékben beszélhetünk. Az magyar szervezeteket felszámolták, az iskoláink működését ellehetetlenítették. 1989 változása a 24. órában következett be...

(Forrás: <http://www.bloger.hu/501770/epordoblatok-arad-magyarsag-megsejto>)

Bevallom, a fentiekből keveset tudtam '93-ban. Csak az tnt fel, hogy bár beesteledett, szinte nem is volt közvilágítás a városban...

Lassan elhagytuk Arad „fényeit”. Folytattuk utunkat a román sötét éjszakában. Elkészült az első közös vacsoránk a buszon, melyet menet közben fogyasztottunk el. Mivel a sok csomagtól nem tudtunk hátrasétálni a „konyhába”, mindenki elvette az edényét és hátraadogattuk, majd előre. Szép közösségi élmény volt. Nem emlékszem már, mit is kaphattunk, de finom vegetárius étel volt.

A vacsora után elénekeltük az esti Fohászsunkat (imát) – (erről majd később b?vebben) és lassan álomba szenderültünk.

India messze volt. Nagyon messze...

Nawesh

Szerző a Flag Polgári M?hely tagja

Ajánló
